

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ ΔΥΟ (2)**

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Γ1.

Μετάφραση (Ξενοφών, Απολογία Σωκράτους, 31-34)

Ο Άνυτος, λοιπόν, εξαιτίας της κακής αγωγής του γιου του και της δικής του υπεροψίας ακόμα και ύστερα από τον θάνατο του έχει κακή φήμη. Ο Σωκράτης, αντίθετα, επειδή εξύψωνε τον εαυτό του στο δικαστήριο, προκαλώντας τον φθόνο έκανε περισσότερο τους δικαστές να τον καταδικάσουν. Σ' εμένα, όμως, φαίνεται ότι έτυχε μοίρα αγαπητή στους θεούς·

Γ2.

Ο Ξενοφώντας στο δοθέν απόσπασμα θεωρεί ότι ο Σωκράτης επέδειξε ψυχική δύναμη και θάρρος στο δικαστήριο. Συγκεκριμένα, επειδή έκρινε ότι είναι καλύτερο να πεθάνει παρά να συνεχίσει να ζει («έπει γάρ ἔγνω τοῦ ἔτι ζῆν τὸ τεθνάναι αὐτῷ κρείττον εἶναι»), όπως δεχόταν τα υπόλοιπα αγαθά, με τον ίδιο τρόπο αντιμετώπισε και τον θάνατο, χωρίς να δειλιάσει, αλλά τον αποδέχτηκε με χαρά («ὥσπερ οὐδὲ πρὸς τᾶλλα τᾶγαθὰ προσάντης ἦν, οὐδὲ πρὸς τὸν θάνατον ἔμαλακίσατο, ἀλλ' ἰλαρῶς καὶ προσεδέχετο αὐτὸν καὶ ἐπετελέσατο»). Έτσι, ο Ξενοφώντας, κατανοώντας τη σοφία και τη γενναιότητα του Σωκράτη, δεν μπορεί παρά να τον μνημονεύει και να τον επαινεί («ἐγὼ μὲν δὴ κατανοῶν τοῦ ἀνδρὸς τήν τε σοφίαν καὶ τὴν γενναιότητα οὔτε μὴ μεμνήσθαι δύναμαι αὐτοῦ οὔτε μεμνημένος μὴ οὐκ ἐπαινεῖν»). Καταλήγοντας, υποστηρίζει ότι θεωρεί άξιο να καλοτυχίζουν εκείνον που, επιθυμώντας την αρετή, συναναστράφηκε με κάποιον πιο ωφέλιμο από τον Σωκράτη («εἰ δέ τις τῶν ἀρετῆς ἐφιεμένων ὠφελιμωτέρῳ τινὶ Σωκράτους συνεγένετο, ἐκεῖνον ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἄξιομακαριστότατον νομίζω»).

Γ3α.

ἡμῖν μὲν οὖν δοκεῖ θεοφιλεστέρων μοιρῶν τετυχηκέναι· τῶν μὲν γάρ βίων τᾶ χαλεπώτερα

β.

ἔγνω: γνώθι

ζῆν: ζῆ

τεθνάναι: τεθνηκώς/ τεθνεώς ἴσθι

Γ4α.

διὰ τὸ μεγαλύνειν: επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας στο «ἐπαγόμενος»

τοῦ ζῆν: ἔναρθρο ἀπαρέμφατο ὡς γενική συγκριτική στο «κρεῖττον» και β' ὄρος σύγκρισης

τοῦ ἀνδρὸς: ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική κτητική στο «τὴν σοφίαν» και «τὴν γενναιότητα»

ἀξιομακαριστότατον: κατηγορούμενο στο αντικείμενο «τὸν ἄνδρα» του δοξαστικού ρήματος «νομίζω»

β.

Υπόθεση: «εἰ δέ τις τῶν ἀρετῆς ἐφιεμένων ὠφελιμωτέρῳ τινὶ Σωκράτους συνεγένετο» (εἰ + Οριστική)

Απόδοση: «ἐκεῖνον ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἀξιομακαριστότατον νομίζω» (Οριστική Ενεστώτα)

Πρόκειται για τον υποθετικό λόγο που δηλώνει το πραγματικό.

Μετατροπή σε προσδοκώμενο

Υπόθεση: «ἐάν/ἄν/ἦν δέ τις τῶν ἀρετῆς ἐφιεμένων ὠφελιμωτέρῳ τινὶ Σωκράτους συγγένηται»

(ἐάν/ ἄν /ἦν + Υποτακτική)

Απόδοση: «ἐκεῖνον ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἀξιομακαριστότατον νομιῶ» (Οριστική Μέλλοντα)